

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Poláchem, ve věci

žalobkyně: S. M. A.
st. přísl. X
t.č. neznámého pobytu

proti
žalované: Policie České republiky,
Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje
odbor cizinecké policie
sídlem Kounicova 24, Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 18. 4. 2024, č.j. KRPB-245912-75/ČJ-2023-060022-Z

takto:

- I. Žaloba **s e z a m í t á**.
- II. Žalobkyně **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění

I. Vymezení věci

- 1. Žalobkyně se svou žalobou ke Krajskému soudu v Brně (dále též „krajský soud“) domáhala zrušení rozhodnutí žalované ze dne 18. 4. 2024, č.j. KRPB-245912-91/ČJ-2023-060022-Z (dále též „napadené rozhodnutí“), jímž bylo rozhodnuto o prodloužení zajištění žalobkyně podle ustanovení § 129 odst. 7 ve spojení s § 125 odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZPC“) za

účelem předání do jiného členského státu ve smyslu nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 (dále také jen „nařízení Dublin III“, a to o dobu 13 dnů, tedy do dne 2. 5. 2024.

II. Žaloba

2. Žalobkyně považuje napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné a nezákonné, a to z následujících důvodů.
3. V prvním žalobním bodě žalobkyně tvrdila, že opakovaně uváděla, že je nezletilá, a to od počátku svého zadržení. Avšak tato skutečnost nebyla nikde uvedena vyšla najevo až při jedné z právních konzultací. Žalobkyně v rámci pohovoru v rámci dublinského řízení uvedla, že se narodila 23. 12. 2006 v Eritrey. Tohle datum však není rozdílné, neboť odpovídá datu narození podle etiopského kalendáře, tedy dni 23. 12. 2006 v gregoriánském kalendáři odpovídá 14. Thasas 1999. Žalobkyně je nezletilá, neboť se narodila dne 23. 12. 2006 (tedy 14. Thasas 1998), avšak podle etiopského kalendáře. Žalobkyni je tedy 16 let a je tak nezletilou osobou. Etiopský kalendář je přibližně 7 - 8 let za gregoriánským kalendářem kvůli odlišnému počítání let od Zvěstování Panně Marii. Žalovaná se za celou dobu zajištění nezabývala tím, že žalobkyně by mohla být nezletilou osobou bez doprovodu. Ministerstvo vnitra a žalovaný bezesporu postupovali chybně i v případě, že byly předloženy rozporuplné informace ohledně věku žalobkyně, což mělo za následek nesprávné určení jejích práv a povinností.
4. Žalobkyně poukázala na to, že členské státy musí v rámci určování věku ctít princip nejlepšího zájmu dítěte a v případě pochybností rozhodnout ve prospěch žadatele. Z uvedeného plyne, že členské státy (Českou republiku nevyjímaje) mají primárně posoudit věk žadatele na základě dostupných informací a teprve poté, existují-li pochybnosti, je možno přistoupit k posouzení věku na základě lékařského vyšetření.
5. Žalobkyně tvrdí, že žalovaná nereflektovala dostatečně důležitost přesného stanovení věku v případě, kdy jsou o něm pochybnosti a nedošlo k adekvátnímu lékařskému či jinému objektivnímu vyšetření, které by mohlo poskytnout bezpečný základ pro rozhodování. V souladu s principem nejlepšího zájmu dítěte, který je klíčovým prvkem všech právních úvah o ochraně dětí, je zde zjevné, že se mělo v případě jakékoliv pochybnosti o věku automaticky postupovat ve prospěch žalobkyně jako nezletilé osoby bez doprovodu.
6. Zanedbání výše uvedených kritérií vedlo k vážnému porušení práv žalobkyně, čímž žalobkyně považuje napadené rozhodnutí za nezákonné a nepřezkoumatelné, neboť Ministerstvo vnitra i žalovaná vycházeli z nesprávně a nedostatečně zjištěného stavu věci a své rozhodnutí zdůvodnili nedostatečně a nesprávně také tím, že nepřikládali dostatečný význam důkazům o nezletilosti žalobkyně, a to i přes jasné indicie.
7. Žalovaná i ostatní členské státy mají povinnost zohlednit ve svých vnitrostátních předpisech provádějících Směrnici Evropského parlamentu a Rady 2013/33/EU z 26. 6. 2013 (dále jen „přijímací směrnice“) zvláštní situaci zranitelných osob. Postavení nezletilých žadatelů o mezinárodní ochranu se dotýká i mnoho dalších ustanovení

Úmluvy o právech dítěte. Otázkou tedy je, zda je nejlepším zájmem žalobkyně její navrácení zpět do Rumunska, kde jí mimo jiné nebyl poskytnut ani tlumočník, ani jí nebylo vysvětleno, jaké dokumenty podepisují. Posouzení a stanovení nejlepšího zájmu dítěte vyžaduje náležité procedurální záruky. Odůvodnění rozhodnutí musí obsahovat vyličení, co bylo považováno za nejlepší zájem dítěte a na základě jakých kritérií byl nejlepší zájem dítěte vážen oproti dalším zájmům.

8. ESLP ve své judikatuře nezletilé žadatele opakovaně označil za zranitelné. Extrémně zranitelnou pozici dětí ESLP shledal jak v případě nezletilých žadatelů bez doprovodu, tak i s doprovodem. Absence doprovodu ale dle ESLP může zranitelnost dítěte zvyšovat. Na žadatele, na kterého se vztahuje nařízení Dublin III, se vztahují procedurální i přijímací směrnice. Členské státy tak musí posoudit, zda má žadatel zvláštní potřeby i v případě postupu dle Nařízení Dublin III. EASO k tomuto výslovně stanoví, že posouzení zranitelnosti žadatele je nutné i proto, že může mít vliv na možné porušení práv dítěte související s případným dublinským transferem žadatele. Pro nezletilé bez doprovodu jsou také odlišně nastavena kritéria posuzování státu příslušného k posouzení žádosti. V první řadě je příslušným členský stát, ve kterém se oprávněně nachází rodinný příslušník nebo sourozenec nezletilého. Totéž platí i pro jiného příbuzného, může-li se o nezletilého postarat. Žalobkyně je přesvědčena, že v jejím případě není příslušným státem k přijetí zpět Rumunsko. Jednak je osobou nezletilou bez doprovodu nacházející se v jiném členském státě, dále nikdy nepodala v Rumunsku žádost o mezinárodní ochranu, a i kdyby tomu tak teoreticky bylo, příslušným by měl být ten stát, ve kterém se právě nachází.
9. Napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné, neboť žalovaná opakovaně nepopsala dostatečně konkrétní kroky činěné za účelem realizace předání a stanovením doby prodloužení zajištění překročila meze správního uvážení. Žalovaná opakovaně prodlužuje zajištění žalobkyně bez dostatečného odůvodnění a tím také ji uvádí do nejistoty a vystavuje stresové situaci. Žalobkyně poukázala na princip nezbytnosti a minimalizace zásahu do osobní svobody.
10. Z žádných skutečností totiž nevyplývá, že by u žalobkyně hrozilo vážné nebezpečí útěku, a to i z jednoho prostého důvodu, a to že žalobkyně nemá, kam by utekla. Žalobkyně by vyčkala rozhodnutí týkající se jeho případného přemístění do Rumunska, ale jak již uvedla v žalobě proti tomuto rozhodnutí, je nezletilou osobou bez doprovodu, a proto by měla být příslušná k rozhodnutí o mezinárodní ochraně Česká republika. Mimo jiné Rumunsko trpí systémovými vadami a nikdy tam vědomě žádost o udělení mezinárodní ochrany nepodala, naopak ráda by zůstala v České republice a ráda by, aby její žádosti bylo rozhodnuto českými orgány. Žalobkyně se učí momentálně i český jazyk, což dokresluje skutečnost, že žalobkyně nechce pokračovat do Německa, jak tvrdí žalovaná. Tímto také žalobkyně dostatečně vyjádřila důvody, pro které by již neměla být dále zajištěna.
11. Žalobkyně nadto uvádí, že učinil-li cizinec jasný a srozumitelný projev vůle, že hledá v České republice ochranu před pronásledováním nebo před hrozící vážnou újmou, je třeba od tohoto okamžiku na něj hledět jako na žadatele o mezinárodní ochranu [§ 2 odst. 1 písm. b) ve spojení s § 3 odst. 1 zákona o azylu].

12. Žalovaná pouze avizuje, že je Rumunsko povinno dodržovat minimální standardy ochrany lidských práv, avšak, jak je z praxe známo, tak tomu tak není, naopak jsou opakovaně evidovány stížnosti na rumunský azylový systém a jejich vážné systémové nedostatky. Pokud se týká podmínek přijetí zpět, tomuto doposud téměř nedocházelo, neboť Rumunsko teprve čerstvě přijímá nazpět žadatele o mezinárodní ochranu. Tedy k tomuto doposud nebyla zaznamenána žádná judikatura evropského soudního dvora, je třeba doplnit, že zkoušet, zda opravdu dochází k systémovým nedostatkům na dětech. Jak je známo z jiných zemí, nelze se spoléhat na vzájemnou důvěru státu EU, neboť i v minulosti bylo deklarováno, že např. v Řecku nebo Maďarsku dochází k vážným systémovým nedostatkům.
13. Žalobkyně dále tematizovala otázku systémových nedostatků v Rumunsku ve vztahu k možnosti aplikace čl. 17 nařízení Dublin III. případe dublinského řízení má žalovaný v zásadě vždy povinnost zabývat se otázkou, zda přemístění žadatele do příslušného členského státu nevylučuje existence systémových nedostatků ve smyslu čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 2. 2015, č. j. 1 Azs 248/2014-27).
14. Absence tlumočení při jakémkoliv úkonu v Rumunsku, vyvolává podle žalobkyně závažné důvody se domnívat, že rumunské azylové řízení trpí systémovými nedostatky, které s sebou nesou riziko špatného zacházení ve smyslu čl. 4 Listiny základních práv EU. V tuto chvíli tedy není ani jisté, jestli žalobkyně bude mít po předání do Rumunska reálnou možnost pokračovat v žádosti o mezinárodní ochranu. Za této situace by jeho předání nebylo slučitelné s čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III. Jak zároveň plyne i z výše uvedeného, rumunský azylový systém trpí nedostatky, které potenciálně mohou vystavit žalobkyni špatnému zacházení, absence tlumočení do rodného jazyka a také v podobě jeho navrácení do země původu bez řádného posouzení jeho žádosti jako zranitelné osoby o mezinárodní ochranu.
15. Z obsahu napadeného rozhodnutí není zřejmé, že by se žalovaná zabývala důvody prodloužení zajištění. Nadto není napadené rozhodnutí individualizované. Žalovaná vycházela z týchž informací jako při vydání původního rozhodnutí o zajištění.
16. Žalobkyně uvedla, že by v případě užití mírnějších donucovacích opatření plně respektovala veškerá uložená opatření a nacházela by se v Pobytovém středisku Bělá Jezová. Z žádných skutečností nevyplývá, že by u žalobkyně hrozilo vážné nebezpečí útěku. Žalobkyně by vyčkala rozhodnutí o přemístění, ale chtěla by zůstat v ČR a podat žádost o udělení mezinárodní ochrany zde. Na žalobkyni je třeba hledět jako na žadatelku o mezinárodní ochranu, na níž se tím pádem nemá vztahovat zákon o pobytu cizinců.
17. Žalobkyně dále namítla systémové nedostatky v Rumunsku, neboť ve vztahu k tamějšímu azylovému systému jsou evidovány opakované stížnosti. Rumunsko teprve čerstvě začalo přijímat zpět žadatele o mezinárodní ochranu. Žalobkyně dále namítla, že žalovaná měla zvážit aplikaci čl. 17 nařízení Dublin III. Odkázala na rozsudek Soudního dvora EU ze dne 4.10. 2018, Fathi, C-56/17. V Rumunsku nebyl

přítomen tlumočník u podání žádosti o mezinárodní ochranu, a proto žalobkyně nevěděla, že podala žádost o mezinárodní ochranu. To představuje závažný důvod domnívat se, že rumunské azylové řízení trpí systémovými nedostatky, které s sebou nesou riziko špatného zacházení ve smyslu čl. 4 Listiny základních práv EU. Bylo tedy povinností žalované se pečlivěji zabývat situací žadatelů navracených do Rumunska v rámci dublinského řízení.

18. Ke sledovanému účelu zajištění se úzce váže i přípustná délka jeho trvání, kdy neznamená, že zajištění cizince za účelem správního vyhoštění či předání lze pokaždé prodloužovat až na maximální dobu zajištění pouze s odkazem na to, že trvají obavy, že by mohl mařit správního vyhoštění či předání. Je také nezbytné, aby správní orgán kvalifikovaně na základě svých zkušeností v odůvodnění rozhodnutí vyhodnotil, jaké všechny úkony bude pravděpodobně nutné provést k přípravě realizace správního vyhoštění či předání konkrétní osoby, a upřesnil svůj odhad, jak dlouho zabere provedení každého ze specifikovaných úkolů (např. obvyklá doba komunikace se zastupitelským úřadem země původu cizince), přičemž musí posuzovat uvedené otázky přísně individuálně, a nikoliv paušálním odhadem.
19. Dále měla žalovaná zohlednit možnost aplikace mírnějších opatření, a to v duchu principu minimalizace zásahů do osobní svobody v případě zajištění cizinců za účelem vyhoštění. K zajištění lze přistoupit tehdy, pokud mírnější donucovací opatření nebudou dostatečně účinná, přičemž rozhodnutí o zajištění musí být proporcionální ve vztahu k poměrům dotčeného cizince.
20. V dalších námitkách žalobkyně poukazovala na to, že si měla žalovaná opatřit nové podklady pro rozhodnutí, a ne vycházet z týchž podkladů jako v případě prvotního zajištění. Žalobkyně namítla, že zajištění cizince nesmí být svévolné a délka každého zajištění nesmí přesáhnout dobu přiměřenou vzhledem ke sledovanému cíli. Napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné ve vztahu ke stanovení doby prodloužení zajištění.
21. Z uvedených důvodů navrhla žalobkyně zrušení napadeného rozhodnutí. Kromě toho též navrhla, aby soud přiznal její žalobě odkladný účinek.

III. Vyjádření žalované

22. Žalovaná shrnula skutkový stav věci a postup policie v tomto případě prodloužení zajištění. K jednotlivým námitkám uvedla, že žalobkyni bylo prodlouženo zajištění za účelem předání na základě jednoznačně zjištěné skutečnosti, že podala dne 28. 11. 2023 žádost o udělení mezinárodní ochrany v Rumunsku.
23. K námitce stran posouzení toho, zda by v případě žalobkyně postačovalo uložení zvláštního opatření ve smyslu § 123b ZPC, žalovaná uvedla, že se této otázce věnovala s náležitou pečlivostí, přičemž neshledala důvody pro užití zvláštních opatření a naopak shledala v případě žalobkyně vážné nebezpečí útěku. Žalovaná pak své závěry v tomto směru poměrně podrobně rozvedla v žalobou napadeném rozhodnutí.

24. Ohledně tvrzených systémových nedostatků v rumunském azylovém systému žalovaná uvedla, že si je svých povinností v tomto ohledu vědoma a náležitě se této otázce věnovala v napadeném rozhodnutí, které je v tomto ohledu přezkoumatelné.
25. K námitce žalobkyně ohledně stanovení lhůty prodloužení zajištění žalovaná uvádí, že v napadeném rozhodnutí (s. 7 a 8) je podrobně popsáno, na základě jakých skutečností a podle kterých právních předpisů bylo přikročeno k prodloužení zajištění žalobkyně o 13 dnů. Účel zajištění žalobkyně stále trval, neboť probíhala realizace předání do Rumunska.
26. Na konec se žalovaná vyjádřila k nové námitce, že žalobkyně je nezletilou osobou bez doprovodu, a tudíž nemělo být přikročeno k jejímu zajištění. Žalovaná poukázala na to, že žalobkyně ve správním řízení uvedla, že se narodila dne 24. 12. 1993. Teprve v předmětné žalobě uvádí, že se narodila dne 14. Thasas 1999, což předtím nikde neuvedla. Žalovaná považuje její tvrzení za účelné s cílem vyhnout se předání do Rumunska, kam se nechce vrátit. Závěr o účelnosti pak dokládá i skutečnost, kdy byla právním zástupcem žalobkyně dne 28. 3. 2024 doplněna kasační stížnost je v tomto doplnění jako datum narození žalobkyně uvedeno 24. 12. 1993, které je nyní po 35 dnech rozporováno. Dne 29. 4. 2024 byl proveden transfer žalobkyně do Rumunska, tj. zajištění splnilo svůj účel.

IV. Posouzení věci krajským soudem

27. Krajský soud předně konstatuje, že ačkoliv žalobkyně (a to již počtvrté) i v případě nynějšího čtvrtého prodloužení svého zajištění navrhla přiznání odkladného účinku žalobě, krajský soud o tomto návrhu samostatně nerozhodoval. Důvodem je konstantní názor judikatury krajských soudů ve věcech zajištění, že v tomto krátkém a koncentrovaném řízení rozhodovaném ve lhůtě několika málo dnů není z povahy věci místo pro zatímní řešení poměrů zajištěné osoby. Judikatura zastává tento právní názor i přesto, že zákon sám podání návrhu na odkladný účinek nevylučuje (viz k tomu blíže např. rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 20. 7. 2023, č.j. 33 A 1/2023-31). Konec konců, ani Nejvyšší správní soud v řízení o kasační stížnosti z obdobných důvodů žalobkyni odkladný účinek nepřiznal (srov. usnesení NSS ze dne 14. 3. 2024, č.j. 5 Azs 38/2024 – 30).
28. Žaloba **není důvodná**.
29. Ze **správního spisu** krajský soud zjistil, že žalobkyně byla dne 6. 12. 2023 zajištěna po svém zadržení na základě zákona o Policii ČR a ve správním spisu je založen záznam ze systému EURODAC, z něhož plyne, že žalobkyně podala žádost o udělení mezinárodní ochrany v Rumunsku dne 28. 11. 2023. Při podání vysvětlení byla žalobkyně mj. dotazována na důvody svého odchodu z Rumunska s tím, zda tam nedocházelo k nelidskému či ponižujícímu zacházení ze strany rumunských orgánů, což žalobkyně nepotvrdila a uvedla, že chtěla prostě pokračovat do Německa. Ke své finanční situaci uvedla, že má asi 100 EUR. K obsahu protokolu o podání vysvětlení výslovně uvedla, že všemu porozuměla. Při podání vysvětlení dne 7. 12. 2023 též uvedla, že se dohovory amharsky a tigrasjky. Podle usnesení o přibrání tlumočníka ze

- dne 7. 12. 2023 šlo o tlumočníka z jazyka amharského. Ve spisu je založen též slib tlumočníka a jeho poučení. Ve správním spisu je založena Informace OAMP ze dne 14. 6. 2023 Azylový systém (Rumunsko). Podle sdělení Ministerstva vnitra ze dne 15. 12. 2023 byla české straně téhož dne doručena akceptace přijetí žalobkyně zpět do Rumunska. Ve spisu je dále založeno oznámení Ministerstva vnitra (OAMP) ze dne 26. 1. 2024 o průběhu dublinského řízení, z něhož vyplývá, že žalobkyně podala dne 10. 1. 2024 žalobu proti rozhodnutí o přemístění do příslušného členského státu a spolu s ní též návrh na přiznání odkladného účinku, o němž k datu tohoto oznámení nebylo ještě rozhodnuto. Dále je ve spisu založen úřední záznam o zkoumání důvodů pro zajištění ze dne 26. 1. 2024, podle něhož žalovaná ověřovala stav řízení na portálu Krajského soudu v Praze a v evidencích OAMP a CIS (tisková sestava je připojena). Ve spisu je založeno oznámení Ministerstva vnitra, oddělení dublinského střediska ze dne 15. 4. 2024 o tom, že předání žalobkyně do Rumunska mělo proběhnout dne 29. 4. 2024. Dle úředního záznamu ze dne 17. 4. 2024 důvody pro zajištění žalobkyně dále trvaly. Dle výpisu z CIS byla žaloba proti rozhodnutí o přemístění žalobkyně Krajským soudem v Praze zamítnuta dne 12. 3. 2024 jako nedůvodná s datem nabytí právní moci rozsudku dne 8. 4. 2024.
30. Co se týká rozsahu přezkumu, soud postupoval v souladu s požadavky rozsudku Soudního dvora EU ze dne 8. 11. 2022 ve spojených věcech C-704/20 a C-39/21, Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid. Z něho je nutno dovozovat, že správní soud má povinnost při přezkumu rozhodnutí o zajištění cizince přihlížet i k vadám a nezákonnostem rozhodnutí, které zjistí sám, bez ohledu na námitky uplatněné žalobcem. V řízení o přezkumu rozhodnutí o zajištění cizince se proto s ohledem na specifika institutu zajištění neuplatní pravidlo soudního přezkumu v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.) a správní soud má povinnost identifikovat případné další nezákonnosti zajištění (viz rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 21. 11. 2022, č.j. 34 Az 36/2022-32, č. 4439/2022 Sb. NSS). V uvedených intencích soud přistoupil k posouzení zákonnosti zajištění žalobkyně.
31. Stežejní podmínkou zákonnosti zajištění cizince je skutečnost, že zajištění sleduje konkrétní účel a že naplnění tohoto účelu je reálné. Dále musí existovat konkrétní zákonem stanovený důvod pro zajištění cizince. Zajištění musí být rovněž nezbytné (nepostačuje mírnější donucovací opatření) a přiměřené (z hlediska své délky). Přitom je nutné, aby správní orgány v průběhu zajištění s náležitou pečlivostí zkoumaly, zda důvody zajištění trvají [viz čl. 28 odst. 3 nařízení Dublin III a § 126 písm. a) zákona o pobytu cizinců]. Soud se splněním uvedených podmínek zajištění žalobkyně zabýval a dospěl k níže uvedeným závěrům.
32. Krajský soud na podkladě spisového materiálu a napadeného rozhodnutí neshledal žádnou zásadní vadu ani nedostatek spočívající v naplnění podmínek pro zajištění (účelnost, uskutečnitelnost přemístění, nezbytnost a přiměřenost), k nimž by musel nad rámec žalobních bodů přihlídnout. Bylo bez jakýchkoliv pochyb zjištěno, že žalobkyně je vedena jako žadatelka o udělení mezinárodní ochrany v Rumunsku, bylo s ní zahájeno dublinské řízení, v němž žalovaný po celou dobu trvání zajištění pokračoval. Dne 15. 12. 2023 byla doručena akceptace rumunské strany s přijetím žalobkyně zpět do Rumunska. Rozhodnutí o přemístění bylo vydáno, přezkoumáno

správním soudem a následně byly podniknuty kroky k realizaci předání žalobkyně do Rumunska. Po celou dobu zajištění ani k datu vydání napadeného rozhodnutí tedy nebyly patrné žádné indicie o praktické nerealizovatelnosti přemístění žalobkyně.

33. K jednotlivým žalobním námitkám krajský soud uvádí následující.
34. Krajský soud přezkoumává zajištění žalobkyně včetně prvotního zajištění již celkově počtvrté. Nyní napadené rozhodnutí bylo vydáno v situaci, kdy žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra o přemístění žalobkyně byla Krajským soudem v Praze zamítnuta, přičemž dublinské středisko mohlo pokračovat v přípravě realizace přemístění, což také učinilo. Z toho důvodu zatím nemohlo dojít k naplnění účelu jejího zajištění spočívajícím v jejím předání do země příslušné k posouzení její žádosti o mezinárodní ochranu. Primárně se proto soud soustředil na to, zda trvají důvody pro pokračující zajištění žalobkyně a zda stanovená doba zajištění odpovídá okolnostem daného případu.
35. Touto optikou tedy krajský soud hodnotil nynější žalobní námitky, které jsou ve své podstatě i v tomto případě pouhým pozměněným opakováním argumentů vznesených v předcházejících soudních řízeních. Zcela novou námitkou je ovšem tvrzení žalobkyně, že je vlastně nezletilou osobou bez doprovodu. Napadené rozhodnutí není nepřezkoumatelné ani z hlediska srozumitelnosti, ani z hlediska rozhodných důvodů pro druhé prodloužení trvání doby zajištění. Úvaha žalované o trvání důvodů pro prodloužení zajištění se opírá jak o oznámení Ministerstva vnitra (OAMP), tak i o vlastní lustraci rozhodných skutečností. Argumentace obsažená v napadeném rozhodnutí je koherentní a logická. Napadené rozhodnutí vychází z citované právní úpravy obsažené v ZPC (§ 129) a nařízení Dublin III (čl. 28 odst. 3). Ohledně tvrzené šablonovitosti napadeného rozhodnutí krajský soud uvádí, že zajisté určité prvky šablonovitého zpracování lze v napadeném rozhodnutí odhalit, nicméně pokud je zachována zásada individualizace práce s rozhodnými skutečnostmi, nelze považovat takový postup za vadu individuálního správního aktu.
36. Krajský soud se nejprve musel vypořádat s otázkou, zda na žalobkyni mělo být nahlíženo ze strany žalované jako na nezletilou osobu bez doprovodu. Jak plyne ze správního spisu, žalobkyně od začátku uvedla při podání vysvětlení orgánu policie datum narození 24. 12. 1993, přičemž takto byla identifikována ve všech písemnostech obsažených ve správním spisu. Žádné indicie k tomu, že by žalobkyně byla nezletilá, z dokumentů obsažených ve správním spisu nevyplývají (srov. úřední záznam o zajištění, kde se uvádí, že - prima facie - byly všechny zajišťované osoby dospělé). Je třeba připomenout, že žalobkyně přicestovala bez dokladů. Pokud žalobkyně poněkud nejasně namítá, že až po konzultaci s právníky bylo zjištěno, že je skutečnost ohledně jejího data narození je jiná, a poté to mělo být sděleno Ministerstvu vnitra a dalším orgánům, není to ve správním spisu nikde dokladováno. Pokud žalobkyně sdělila odlišné datum svého narození v samotném dublinském řízení, už tento samotný úkon zakládá sníženou věrohodnost celého jejího vystupování. Krajský soud však nemá standardně k dispozici spis Ministerstva vnitra dokumentující dublinské řízení, aby to mohl ověřit. I kdyby však – ke spíše naznačovanému než tvrzenému – rozpornému uvedení dat narození došlo, nelze bez dalšího uzavřít, že to bylo pochybení žalované,

že dále nezjišťovala věk žalobkyně prostřednictvím lékařského vyšetření či psychologického pohovoru. Tvrzení žalobkyně pak rovněž snižuje uvedení věku v doplnění kasační stížnosti, přičemž jako datum narození žalobkyně je uvedeno 24. 12. 1993.

37. Podle ustanovení § 129 odst. 5 ZPC platí, že *[p]olicie je oprávněna zajistit nezletilého cizince bez doprovodu, pouze je-li důvodné nebezpečí, že by mohl ohrozit bezpečnost státu či závažným způsobem narušit veřejný pořádek, a je-li to v jeho zájmu v souladu s Úmluvou o právech dítěte. Policie je oprávněna v případě důvodné pochybnosti, že jde o nezletilého cizince bez doprovodu, takového cizince zajistit do doby, než je zjištěn jeho skutečný věk. Policie zahájí úkony ke zjištění věku nezletilého cizince bez doprovodu bezodkladně po jeho zajištění. Odmítne-li nezletilý cizinec bez doprovodu provedení úkonů ke zjištění věku, hledí se na něj jako na zletilého cizince. Pokud výsledky zjišťování věku nejsou průkazné, hledí se na cizince jako na nezletilého cizince bez doprovodu.* Podle ustanovení § 180c ZPC platí, že pro účely tohoto zákona se rozumí nezletilým cizincem bez doprovodu cizinec ve věku 15 až 18 let, který přicestuje na území bez doprovodu zletilé osoby odpovídající za něj podle právního řádu platného na území státu, jehož občanství cizinec mladší 18 let má, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, na území státu jeho posledního bydliště, a to po takovou dobu, po kterou se skutečně nenachází v péči takovéto osoby; nezletilým cizincem bez doprovodu se rozumí i cizinec mladší 18 let, který byl ponechán bez doprovodu poté, co přicestoval na území.
38. Z uvedené právní úpravy plyne, že žalovaná by musela mít důvodné pochybnosti, že jde o nezletilého cizince bez doprovodu, aby měla povinnost postupovat podle § 129 odst. 5 věty druhé ZPC. V takovém případě lze osobu zajistit pouze na dobu zjišťování jejího skutečného věku (tedy jakési „před-zajištění“). Podle krajského soudu ze správního spisu žádné pochybnosti tohoto druhu neplynou. Jde typicky o situace, kdy při zjevném rozporu s fyzickým vzhledem či chováním cizince ve vztahu k uváděnému věku, nikoliv pouze při absenci dokladu a tvrzení, že cizinec je nezletilou osobou. Musí tedy jít o pochybnosti zásadní a opodstatněné (viz k tomu také stanovisko veřejného ochránce práv Sp. zn.: 6610/2015/VOP/HL, přístupné na www.ochrance.cz).
39. Krajský soud zdůrazňuje, že teprve ve čtvrtém soudním řízení vedeném ve věci zajištění se objevila tato námitka, což již samo o sobě bez ohledu na tvrzený kontext činí tuto námitku nevěrohodnou. Navíc žalobkyně měla v průběhu svého zajištění možnost pokaždé (minimálně při každém tlumočení rozhodnutí o prodloužení zajištění) sdělit či zdůraznit žalované skutečnost, že je nezletilá. Dle správního spisu se tak ovšem nestalo a žalobkyně ani v této podobě netvrdila, že by tento problém se žalovanou řešila.
40. Za této situace podle názoru krajského soudu nenastala situace pro uplatnění domněnky nezletilosti cizince upravené v § 129 odst. 5 in fine ZPC, neboť žalovaná neměla žádný zřejmý důvod věk žalobkyně zjišťovat. Krajský soud připomíná, že dublinské řízení a řízení o zajištění jsou dvě formálně odlišná správní řízení, přičemž pohovor v dublinském řízení (v němž údajně žalobkyně měla sdělit odlišné datum narození) není přímým podkladem pro žalovanou stran zajištění cizince a není standardní součástí správního spisu žalované. Žádná informace od Ministerstva vnitra

týkající se této otázky ve správním spisu žalované založena není. Jelikož se žádné zjišťování věku neodehrálo, nelze ani vycházet z domněnky, že je žalobkyně nezletilou osobou bez doprovodu, jak tvrdí v žalobě.

41. Z toho souhrnně plyne, že žalovaná neměla důvod zacházet s žalobkyní jako se zranitelnou osobou. Argumentace žalobkyně vedená směrem přes příslušná ustanovení Úmluvy o právech dítěte je tedy lichá a krajský soud se jí podrobně nezabýval. Námitky žalobkyně stran jejího „skutečného věku“ tedy podle názoru krajského soudu nejsou důvodné.
42. Žalovaná dále dostatečně popsala kroky, které činí za účelem realizace předání žalobkyně do Rumunska, a opakovaným prodloužením zajištění o 13 dnů nezneužila své správní uvážení. Žalovaná vysvětlila nutnost prodloužit zajištění žalobkyně proto, že k datu vydání napadeného rozhodnutí již bylo přikročeno ze strany dublinského střediska k přípravě přemístění žalobkyně do Rumunska. S touto situací počítá i samotné nařízení Dublin III. Podle třetího pododstavce čl. 28 odst. 3 nařízení platí, že *„[p]okud je osoba zajištěna podle tohoto článku, přemístění této osoby z dožadujícího členského státu do příslušného členského státu se provede, jakmile je to z praktického hlediska možné, a nejpozději do šesti týdnů od implicitního nebo explicitního vyhovění žádosti o převzetí či přijetí dotčené osoby zpět ze strany jiného členského státu nebo od okamžiku, kdy skončí odkladný účinek odvolání nebo žádosti o přezkum podle čl. 27 odst. 3. V případě, že dožadující členský stát nedodrží lhůty pro předložení žádosti o převzetí nebo přijetí zpět, nebo pokud se přemístění neuskuteční ve lhůtě šesti týdnů uvedené v třetím pododstavci, nesmí být osoba dále zajištěna. Články 21, 23, 24 a 29 se použijí obdobně.“*
43. Krajský soud vykládá tuto právní úpravu tak, že nařízení Dublin III předvídá možnost ponechat cizince v zajištění, pokud se bude bránit oprávněným prostředkem proti rozhodnutí o předání do jiného členského státu. Zároveň ale stanoví konkrétní lhůty pro realizaci předání, které je nutné respektovat. Těmto lhůtám je pak třeba přizpůsobit i trvání zajištění. V případě jejich nedodržení zajištění musí být ukončeno. Důležité tedy je, aby doba zajištění žalobkyně nepřekročila šest týdnů od momentu, kdy skončí odkladný účinek žaloby podané proti „dublinskému“ rozhodnutí o předání. Jelikož odkladný účinek byl podle zjištění žalované krajským soudem přiznán dne 12. 2. 2024, trvá do doby, než je soudem rozhodnuto ve věci samé, tedy do „skončení“ soudního řízení (srov. § 73 odst. 3 s. ř. s.). Odkladný účinek přiznaný žalobě proti rozhodnutí Ministerstva vnitra o přemístění žalobce tedy skončil společně s nabytím právní moci rozsudku, jímž byla žaloba zamítnuta. V předmětné věci žalovaná z toho vycházela a při zohlednění principu nezbytnosti a minimalizace omezení osobní svobody stanovila dobu prodloužení zajištění vzhledem k domluvenému datu provedení transferu. Přitom nešlo stále ještě o maximální možnou dobu prodloužení zajištění, neboť ta činila dalších šest týdnů ode dne skončení odkladného účinku žaloby.
44. S tím souvisí i přesvědčení žalobkyně, že bylo povinností žalované – analogicky k řízení o zajištění za účelem správního vyhoštění (§ 124 ZPC) popsat kroky, které budou prováděny za účelem realizace předání žalobkyně do příslušného členského státu. Krajský soud k tomu opětovně uvádí, že tzv. dublinské řízení je odlišné od

průběhu standardního správního vyhoštění cizince. Policie ČR jako zajišťující orgán není zároveň orgánem vedoucím dublinské řízení. Ustálená judikatura ve věcech zajištění a prodloužení zajištění podle § 129 ZPC nepředpokládá, že by měl zajišťující orgán obdobně jako při postupu dle § 124 ZPC vysvětlovat, jaké kroky budou činěny směrem k dosažení účelu zajištění. Zcela postačí, pokud je prokázáno, že účel zajištění trvá, tedy že probíhá dublinské řízení či jeho soudní přezkum, příp. běží lhůta k realizaci přemístění, což v předmětné věci bylo splněno.

45. Co se týká namítaného nezohlednění mírnějších opatření (tzv. zvláštní opatření za účelem vycestování cizince), krajský soud nesdílí názor žalobkyně, že je žalovaná nezvažovala. Krajský soud v tomto ohledu odkazuje na předcházející rozsudky ve věci zajištění žalobkyně ve věcech vedených pod sp. zn. 32 A 33/2023, sp. zn. 32 A 3/2024 a sp. zn. 32 A 4/2024. Sama žalobkyně pouze uvádí, že by byla ochotna vyčkat pobytovém středisku (X) až do svého transferu. To ovšem nekoresponduje s tím, co žalobkyně sama uvedla při podání vysvětlení, totiž že chce pokračovat do Německa a že se nechce vrátit do Rumunska. Krajský soud v tomto ohledu zdůrazňuje, že argumentace žalobkyně není věrohodná, neboť přicestovala do ČR v utajení bez dokladů na návěsu kamionu za pomoci převaděčů a jednoznačně chtěla pokračovat do Německa. Mírnější alternativy zajištění z povahy věci nepřicházely v úvahu.
46. Pokud žalobkyně znovu zopakovala svou žalobní námitku vznesenou proti prvotnímu rozhodnutí o zajištění za účelem předání do jiného členského státu EU, že nebylo jejím úmyslem v Rumunsku požádat o udělení mezinárodní ochrany, resp. že o mezinárodní ochranu v Rumunsku vůbec nepožádala, krajský soud opakuje, že není úkolem žalované zjišťovat, zda bylo či nebylo úmyslem žadatele o mezinárodní ochranu toto řízení skutečně iniciovat. To krajský soud podrobně vysvětlil ve svých dřívějších rozsudcích a pro shodnost této žalobní námítky na svou argumentaci odkazuje. Jako důkaz podané žádosti o mezinárodní ochranu je tradičně přijímán výpis ze systému EURODAC, příp. akceptace příslušného členského státu, což v dané věci bylo splněno.
47. Další námitka žalobkyně se týká problému tzv. systémových nedostatků, pro něž by bylo přemístění do příslušného členského státu vyloučeno ve smyslu čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III. Krajský soud se těmito otázkám věnoval dostatečně podrobně v předcházejících rozsudcích ve věci přezkumu zajištění žalobkyně. Na tomto místě opakuje pouze tolik, že napadené rozhodnutí žalované zároveň obsahuje přezkoumatelnou a podloženou úvahu o tom, proč v případě Rumunska po předběžném posouzení neshledala existenci systémových nedostatků, které by na první pohled (*prima facie*) bránily zajištění žalobkyně. I kdyby bylo pravdou, že v Rumunsku nebyl při podání žádosti o mezinárodní ochrany přítomen tlumočník, nejedná se samo o sobě o takové zjištění, pro něž by bylo nezbytné deklarovat systémové nedostatky ve vztahu k rumunskému azylovému systému (viz k tomu usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 4. 2024, č.j. 5 Azs 38/2024-40). Ohledně významu statistik fungování dublinského systému (přijímání dublinských navrátilců) lze poukázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 5. 2016, čj. 10 Azs 256/2015-55, přístupný na www.nssoud.cz.

48. Problém využití čl. 17 nařízení Dublin III nelze řešit v rámci řízení o zajištění či prodloužení zajištění cizince, ale pouze v samotném dublinském řízení. Pokud se týká odkazu na rozsudek Soudního dvora EU ve věci Fathi (C-56/17), ten se týkal specifické situace při výkladu nařízení Dublin III, a to, zda jsou povinny orgány členského státu v případě absence indicií o tom, že by k projednání žádosti o udělení mezinárodní ochrany byl příslušný jiný členský stát, vydávat o zjištění své příslušnosti rozhodnutí dle tohoto nařízení. SDEU odpověděl, že čl. 3 odst. 1 nařízení Dublin III musí být v takové situaci, jaká nastala ve věci v původním řízení, vykládán v tom smyslu, že nebrání tomu, aby orgány určitého členského státu meritorně posoudily žádost o mezinárodní ochranu ve smyslu čl. 2 písm. d) tohoto nařízení, neexistuje-li výslovné rozhodnutí těchto orgánů, kterým se na základě kritérií stanovených uvedeným nařízením konstatuje, že k uvedenému posouzení byl příslušný tento členský stát. Z tohoto rozsudku neplyne, že by měl členský stát nějaké primární správní uvážení, zda vůbec bude pravidla o příslušnosti stanovená v nařízení Dublin III aplikovat. Čl. 17 tohoto nařízení pak představuje výjimku pro uplatnění takové správní úvahy, která je z teleologického pohledu podmíněna tím, že existují politické, humanitární nebo praktické důvody, na základě nichž se členský stát může svrchovaně rozhodnout, že posoudí žádost o mezinárodní ochranu, třebaže k tomuto posouzení není podle uvedených kritérií příslušný (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 30. května 2013, Halaf, C-528/11, EU:C:2013:342, bod 37).
49. Ke zbývajícím námitkám, které se týkají podkladů pro napadené rozhodnutí, krajský soud uvádí, že napadené rozhodnutí se opírá o náležité podklady, mezi nimiž dominují listiny od Ministerstva vnitra (OAMP) týkající se průběhu dublinského řízení a dále Informace OAMP ze dne 14. 6. 2023 Azylový systém (Rumunsko). Ostatní klíčové podklady pro prodloužení zajištění týkající se průběhu dublinského řízení a jeho soudního přezkumu jsou dostatečně aktuální. Nebylo povinností žalované si obstarávat další nové podklady pro rozhodnutí. Žalobkyně přitom ani nespecifikuje, o jaké „nové“ podklady by se mělo jednat a v jakém ohledu by měla jejich absence stíhat zjištěný skutkový stav věci.

V. Závěr a náklady řízení

50. Ze všech shora uvedených důvodů krajský soud žalobu zamítl jako nedůvodnou, jak je uvedeno ve výroku I. tohoto rozsudku.
51. O nákladech řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ust. § 60 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci neúspěšná žalobkyně nemá právo na náhradu nákladů řízení a žalované v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec její běžné úřední činnosti nevznikly, respektive ani úhradu nákladů řízení nepožadovala, protože se ani jedné ze stran náhrada nákladů řízení nepřiznává (výrok II. a III).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

pokračování

32 A 11/2024

V Brně dne 20. května 2024

JUDr. Petr Polách v. r.
samosoudce